

Digitized by the Internet Archive
in 2013

Laoidhean Spioradail.

M O R D H A C H D D H E.

CIOD e Dia, no ciod e Ainm?

Cha tuig na h-Aingle 's àirde 'n glòir;

An fòlus dealrach foluicht' uath,

Air nach ruig fùil no sinuain 'na chòir.

Faith fein ata a Bhith a' fruth':

Leo-chruthaichte ta uile Bhuai'bh:

Leo-chrìochnaichte 'na nàdur fèin;

S fèin dhiongmhalta 'gan cumail suas.

Cha robh e òg, is fean cha bhí;

S fhìor' gu fìor gun chaochladh fìaid;

Cha tomhais Grian no Gealach aois;

Air 's nithe coachlach iad air fad.

Uair thaisbeanas e'ghlòir no 'ghràs,

Idh là neo-bhàsmhor teachid o 'shùil;

S grad chuiridh fluagh nan neamhadh àrd

E'n fgiathaibh sgàile air an gnùis.

S ma thaisbeanas e 'ghnùis 'an gruaim,

Grad sgaoilidh uamhunn feadh nan speur;

Coimh' achmhafansa teichidh 'n cuan,

S le geilt-chrith gluaisidh 'n cruinne cè.

Ta oibre nàduir fearg' 's a' fàs,
 O chaochladh 'tà'd gu caochladh ruith;
 Ach uile thionnsgans' 'tà'd 'nan aon,
 Gun traogh no lionadh air a Bhith.

'Ta aingle 's daoine do neo-ni dlù;
 A' bhrù o'n d' thainig finn gu lèir,
 Ach iomlaineachd o fhìorr 'achd ta,
 Neo-chrìochanach 'na nàdur fèin.

'Ntra chualadh Neo-ni guth a bhèil,
 Ghrad leum 'na bith a' chruitheachd mhòr,
 An cruinne fo le uile làn,
 'S na neamhadh àrd le'n uile fhlàigh.

'N sin dh' fheuch air oibrichibh gu lèir,
 'S gach creutair bheannuich è 'nan staid,
 'S cha d' fheum ath-leasachadh air nì,
 A measg a ghnìomharan air fad.

Air clar a dhearn tha dol mu'n cuairt
 Gach reul a ghluaisfeas anns an speur;
 An cruth' ch gu lèir tha 'fìgh 'na ghlaic,
 'S a' deanamh thaic d'a ghàirdean treun.

Cò chuartuicheas do Bhith a Dhe!
 An doimhne fhluig gach reusan fuas;
 'Nan aoiripibh tha aingle 's daoine
 Mar fhligibh moaraich glacadh chuain.

O bhithbhuantachd tha tbusa d' Rìgh,
 'S nì bheil fan t-saogh'ls' ach nì o 'n dè;
 O's beag an eachdruidh chualas diot.
 'S cha mhòr do d' ghnìomh ata fuaidh 'n ghrèin

Mordhachd Dhe.

Se d' thionndadh 'ghrian gu neo-ni rís,
gach nì fa chuairt a soluis mhòir;
co beag bhiodh d' oibre 'g iunndrain uath',
bhiodh 'n cuan ag iunndrain fileadh 'mheòir.

n cruth'ch cha dean le uile ghlòir,
an-fhoillfeachadh air Dia nam feart,
ha 'n 'eil 's na h-oibre ud gu lèir,
ch tairfsein èarlais air a neart.

e'r tuigse thana 's diomhain duinn
hi sgrùdadh chuain ata gun chrìoch;
litir 's lugha dh' ainm ar Dè,
tuille 's luchd da'r reusan ì.

ir ni bheil dadum cosmhuil riut
measg na chruthaich thu gu lèir,
a measg nan daoine ni bheil cainnt,
labhras d' ainm ach d' fhocal fèin.

FULANGAS CHRÌOSD.

SE fulangas mo shlànai-fhear
A bhios mo Dhàn a' luaidh,
òr-irioslachd an ard-Rìgh sin
ia breith's 'na bhàs ro chruaidh,
e 'n t-iongantas bu mhòrbhuilich'
haidh innseadh riamh do shluagh;
n Dia bha ann o shìorruidheachd,
ni fas 'na chòchran truagh.

'N uair ghabht' am broinn na h-òighe è ;
 Le còmhnaidh Spiorad Dè,
 A chum an Nadur Daonna fin,
 A dheanamh aon ris fèin ;
 Ghabh e sgàil mu Dhiadhuigheachd ;
 'S do'n BHRIATHAR dhearnadh feòil,
 Is dh'fhoills 'adh an rùn diamhair fin,
 Am pearfa Chrìosd le glòir.

Rugadh'an stàbull dìblidh e,
 Mar dhilleachdan gun treòir ;
 Gun neach a dheanadh càirdeas ris,
 No bheireadh fàrdoch dho,
 Gun mhuinntur bhi 'ga chuairteachadh
 Na uidheamh mar bu chòir ;
 Ach èich is daimh 'ga chuairteachadh
 D' an dual gach uile ghlòir.

Mu'n gann bha fios gu'n d' thàinig e,
 Dhùisge' dha naimhde mòr ;
 Is b'èigín teich' do'n Ephaid leis,
 Roimh Herod bh'air a thòir,
 Is e co naimhdeil dìoghaltach
 Chum Iosa chur gu bàs,
 'S gur mharbhadh leis gach cìocharan
 A bha 'na rìogh' chd gun dàil.

Bha broclain aig na fionnachaibh .
 Gu'n folachadh o theinn,
 Bha neid aig eunbith 'n adhair fòs,
 'An geagan àrd nan crann ;
 Ach e-san a rinn uile iad,
 'S gach m'fa' chruinne dhè,
 Bha e-san fèin 'na fhògarach,
 Gun chòmhruidh a'g tuidh 'n ghrèin.

an feadh 'sa ghabh an Slànui-fhear
 ar ionad tàmh an faogh'l,
 ar lèigh ro iochdmhor fàbharach
 na leigheas clann nan daoine:
 aon eucail riamh bu ghàbhuidh bh' ann,
 gach galar cràiteach geur,
 thionndadh e chum slànuchadh
 uair labhradh e o'bheul.

thug teanga do na balbhanaibh,
 do'n bhacach mhall a lùgh,
 'n bhodhar thug e chlàistineachd,
 do dhaoine dall an iùl,
 lobhair bhreun do ghlanadh leis,
 ar fallaineachd 'nam feòil:
 ch eucail anam leighis e,
 na mairbh fèin thug e beò.

Soisgeul shearmonaicheadh leis,
 dhaoine bochda truagh;
 gheall e saorsa fhìorruidh dhoibh
 a 'n glais faoi 'chis ro chruaidh:
 'n gaibhte ris an fhìrinn leo,
 creidimh fìorghlan beò,
 gu 'm biodh iad air an iompuchadh
 ghnìomharaibh na feòl.

an buidheann tur do'n fhàsach e,
 l'h'fhan trì làith' 'na chòir,
 g mìle bha do dh'àireamh ann
 air fàilneachadh chion lèin:
 ro bheagan fhuaire iad bheannuich e
 dà iasg 's cùig arain eòrn',
 'n fath gu pailt,
 l'h'fhàg iad ni bu leòir.

Leis chaisgeadh on fhaigh airbh a' chuain,
 'S a tonnan uaibhreach mòr,
 A' ghaoth ro làidir bhuaidhreasach,
 Chuaireadh e fin 'na dhòrn :
 Ach aithris air gach mìorbhuile,
 Rinn Iosa anns an fheadail,
 Cha chumadh 'n faogh'i, do sgrìbhinnibh.
 Na dh' innseadh e gu leòir.

Ach 'nuair bha 'n t-àm a' dlúthach' ris
 Gu'n fìubhladh e chum glòir,
 Ghairm e-san chuige dheiscobuil,
 Is dheasfuidh e dhoibh lòn ;
 Is chuir e fios 'nan fuidhe iad,
 'S gach tuidheam air a' bhord ;
 Le aran 's fion a' riaruch' orr'
 Bha cialluch' fhuil is fheadail.

Is thug e fin mar ordugh dhoibh
 Bhi 'n comhnuidh ac' gu bràth,
 A dh' fhoillseachadh mhòr-fhulangais,
 A dh' fhuiling air an sgà ;
 Gu 'n itheadh is gu 'n òladh iad
 Do dh' fheartaibh mòr a ghràidh,
 'S gu 'm bitheadh e mar chuimhneachain
 D'a mhuinntir air a bhàs.

'Ntra chum a' ghàrraidh thàinig è,
 'An fin, bha 'chràdh ro mhòr :
 'N tra fhuair e 'n cupan feirge fin,
 Bha oillteil fearbh r'a òl,
 Air ghòil bha 'chuisse craobhachsan
 Tre chorp ro naomh 'ga fhàsg' ;
 'Na fhallas fala 'braonadh mach
 Tre aodach air on t-àr.

N fin thuit e air a ghlùinibh sìos
 ag deanamh ùrnuigh gheur,
 O Athair chaomh ma's comas e,
 An deoch so cuir uam féin;
 Ach so a' chrìoch mu'n d' thàinig mi,
 Gu 'n fàbhalainn mo threud,
 Mar fin nì h-iarram fàbhor, ach
 Do thoil gu bràth bhi deunt."

Se fud an cupan uamhunnach,
 A fhuair e 'n fin 'n làimh;
 Tha peacadh 'n t-faogh'l 'ga chuairteachadh
 gach dhuais a bhuineadh dhà.
 Na dh' fhuil' geadh 'n faogh'l gu fìorruidheachd
 do phianntaibh is do chràdh,
 Thaidh fud a leagadh comhladh air,
 An deoch ud dh' òl 'nam àit.

Se 'n Diabh'l a shealbhuich Iudas fin,
 E chridhe dùbailt' fiar;
 An cealgoir sanntach lùbach ud,
 A chuir dubh-chùl re Dia:
 An troiteir reic e Shlànai'fhear,
 A mhaighdir gràdhach fein,
 Bhrath d'a naimhde bàsmhor e,
 Fuidh chàirdeas pòg a bheul.

An fin do rinn iad prìosunach
 Do dh' Iosa gun chionfà'
 A thug iad dh' ionnsuidh Philat e,
 Gu 'n dìteadh e chum bàs:
 A dh'it am breitheamh eucorach
 E fianuis bhrèig an Tì,
 Tha choguis fein ag innseadh dha
 Bhi dìthchiontach is fìor.

'N sin cheangail agus fgiùrs' iad e
 Le buillibh drùiteach geur,
 An fheoil o'n chuaimh do rùisgeadh leo
 'Na meallaibh brùit gu leir,
 A chorp ro naomha mhilleadh leo,
 'S a chreuchda fileadh fìos;
 An fhuil a dhioladh mile saogh'l,
 Gun sgaoinn bhi dhith no prìs.

Fòs rinneadh crùn do'n sgitheach leo,
 Is dh' fhigh iad e gu teann,
 Chur tuille pian is nàire air,
 Do spàrr iad e mu cheann;
 'Na cheann a steach do bhuaileadh leo
 Na bioradh cruaidh ro gheur,
 Is aghuidh ghlòirmhor dh' fholaich iad
 Le 'n smugaid' falach breun.

'N uair chuir iad an crùn nàrach air,
 Ro chràiteach goirt do bhì,
 Do sgeudaich iad le sgàrlaid e,
 'S chuir colbh 'na laimh mar Rì;
 Is labhair iad gu sgallaiseach
 A' fanoid air an Tì,
 Fàillte, Rìgh nan Iùdhach dhuit,
 Le 'n glùn 'ga chromadh fìos

Le 'm foirtneart mhòir dh' èigneich iad è,
 'Chrann cèusaidd thogail suas;
 Ach ge bu chruaidh sud b' fheudar e
 Bhi 'g gèilleadh dhoibh 'san uair;
 A chuilleadh caomh a' tràsgadh as,
 'S a neart 'ga fhàsgadh uaidh,
 A' dìreadh 'n t-fleith 'ga fhàruch', gus
 An d' fhàilnich è faoi 'n chuail.

Sìos air an leabuidh dhòruinnich,
Le dheòin do luidh e fein;
Ruifgt' air a' chrann do shìneadh è,
'S gach alt dheth spìon o chèil:
A chorp ro naomha beannuichte,
Nis cheangail iad gu teann,
Le tairn'ibh 's'ord 'ga 'n sparradh fud,
Gu daingean ris a' chrann.

An crann 'an fìn do dhìrich iad,
Is Iosa thog air suas,
Is air na tairn'ibh chrochadh è
Le dochann tha doth-luaidh;
A chudthrom fein a' reubadh as
Gach creuchd 'na chois 's 'na làimh,
Is fhuil ro phrìseil naomhasan
'Ga tàomadh fios gu làr.

Ach ge bu mhaslach cràiteach leis
Am bàs a dheilbheadh leò;
Aon ghearan riamh cha d' thainig uaidh
An aghuidh naimhde mòr;
Ach'fann a ghabh e 'n leith-sgeulsan,
'Gan teafairginn gu fìor,
" O Athair, thoir dhoibh maitheanas,
" Ta'd aineolach 'nan gnìomh."

Chaidh dìbhfhearg Dhe a thaomadh air,
Gach uile thaobh mu'n cuairt.
Bha gnùis a ghràidh air fholach air,
Is thionndadh solus uaidh;
Is dh' èigh e faoi na pianntuidh fin,
" Mo Dhia! Mo Dhia na trèig!
" Na ceil do ghnùis ro fhàbharach,
" 'S na fàg mi ann am'fheum."

Na 'n rachadh an trom-dhiogh'ltas ud
 (A ghiùlain Ios' e fein.)
 A leagadh air a' chinneadh daonn',
 'S na h-aingle naomh le chèil;
 Feuch! chasgradh ann am mòmaint bhig
 Na Slòigh ud leis gu lèir:
 Am braon bu lugh' da fhulangas
 Loisgeadh e'n cruinne cè.

'Ach dh'orduich Dia nan sluagh 'an fin,
 Iad theachd mu'n cuairt do'n t-sliabh,
 Gach uile nàdur reusantadh,
 A rinn e fèin o chian;
 'S gu 'm faicte ghaol d'a chreutairibh,
 'S do bheusaibh pheacaidh fhuath,
 Anns an dian fheirg a thaomaich e
 Air Mac a ghaoil 'an uair.

'S e so bu chainnt d'a fhulangas,
 " Nis tuigibh uile shluagh,
 " Nadur ro screitidh pheacaidh fin,
 " 'S a'm' dhòruinn faic a dhuais;
 " Is nadur teann na ceartas fin
 " A ghlac mi as leith chàich;
 " Nach maith dhamh bonn d' am fiachas,
 " 'S nach dìol le ach mo bàs."

Bha 'm bàs ud malluicht piantachail,
 Ro ghuineach dioghl'tach dòigh;
 Ro chràiteach nàrach fadalach,
 'S e teachd neo-ghrad 'na chòir:
 Bu ni ro oillteil uamhusach,
 Sea uair' bhi 'n crochadh beò,
 Air feitheadh chuirp 'gan spìonadh as,
 Cò dh'fheudas innf' a leòn!

a briogh a chuirp air tiormachadh
 n àmhuinn feirge Dè :
 a chridhe càirdeil fìrinneach
 leagha' sìos mar chèir ;
 theanga lean r'a ghialaibhfin,
 a riamh am pàirt a shluaigh ;
 fòirneart nan geur-phiannta sin,
 sniomha anma uaidh.

fhradharc ghlan do fhàilnich air,
 mar ghloine dh' fhàs a fhùil ;
 a fèith a chridh' a' bristeadh aig,
 a bhràguid clisgeadh dlù :
 ghnùis bu àille snuadh is dreach,
 r thionnda uaine lì ;
 e leam gu 'm faic mi ealghris air,
 r a chath shearbh gu crìch.

leam gu 'm faic mi chreuchdasan,
 r reub na tairn'e fheòil :
 fhuil fas dubh a' ragadh ump' ;
 r lagach' air a threòir ;
 Draoch a' bhàis a' tional uim' ;
 e dealachadh r'a sgiamh ;
 leam gu 'n cliunn mi 'g osnaich e ;
 e phlosgail bha 'na chliabh.

dheireadh labhair Iosa riu,
 'ha mi 'an òta mhòr :"
 e domblas ghabh iad 's fion-geur leis
 deoch fhìn iad dha r' a òl,
 sin thubhairt, "Tha e crìochnuichte,
 nach nì ghabh mi os laimh,"
 e sgairteachd gheur do ghlaodh e 'mach,
 hlaon e cheann gu bàs.

B'e sud an glaoch bha cruadalach,
 Oir chual' an cruinne cè ;
 Gach creag air talamh fgealbadh leis,
 'S na mairbh ghradh-chlìg d'a rèir,
 Thiondadh a' ghrian gu dorchadas,
 Is chaochail colg gach nì,
 Bha chruitheachd mar gu 'm bàsaich i,
 'S i tàradh chum a crìch.

Na flaitheas bha riamb fòlasach
 'S gach flòigh bha subhach shuas,
 'San àm sin rinneadh brònach iad,
 'S an ceòl ghrad-leig iad uath ;
 Re faicfin dhoibh an Ughdair ac'
 'San ùir 'ga leagadh fios,
 Am bàs a bhi 'ga cheangalsan
 Thug anam do gach nì.

LA A' BHREITHEANAIS.

AM feadh 'ta chuid is mo do'n t-faogh
 Gun ghaol do Chrìosd, gun sgoinn da
 Gun chreideamh ac' gu'n d'thig e ris,
 Thoir breith na fìrinn air gach neach.

An cothail peacaidh 'ta'd nan suain,
 A' bruadar pailteas do gach nì :
 Gun umhail ac' tra thig am bàs,
 Nach meal iad Phàrras o'n ard Rìgh.

nhachd d'fhocail Dhe tog suas,
 agh chum aithreachais 'na thrà,
 nuich an Dàn so do gach neach,
 seachad èisdeachd dha le gràdh.

uaintidh talmhuidh Dhe tog suas,
 theanga fuasgail ann mo bheul;
 n gu'n labhrainn mar bu chòir,
 soir 's mu uamhunn latha Dhe.

achon 'oidhch' tra bhios an saogh'l,
 niadh thairis ann an sunn;
 lhuifgear suas an Cinneadh Daonn',
 odh na trompaid 's airde suaim.

al ro ard nì fhoillseach' fèin,
 ageal treun le trompaid mhòir;
 aidh air an t-saogh'l gu lèir,
 hrad èiridh chum a mhòid.

innibhs' uile chlann nan daoine,
 hainig ceann an t-saogh'l gu beachd;
 aibh 'nar beatha sibhs' 'ta marbh,
 is gu dearbh 'ta Ios' air teachd."

h e le sgàl co chruaidh,
 cuir e fèibhte 's cuain 'nan ruith;
 gidh na bhios marbh san uaigh,
 ios beò le uamhunn crith.

dhoinionnaich a bhèil.

h'l so reubaidh e gu garg,
 lùn an t-seangain dol 'na ghluais,
 rùchdaidh 'n uaigh a nios a mairbh.

uinnichidh gach cos is làmh,
 char 'tan àraich fad o chèil;
 farum mor a measg nan cnàmh,
 n diu' dol 'na àite fèin.

Mosglaidh na fireanaich 'an tùs,
 Is dùisgear iad gu lèir o'n suain,
 An an'maibh tùirlingidh o ghlòir,
 Gu'n còmhachadh aig beul na h-uaigh.
 Le aoibhneas togaidh iad an ceann.
 Ta am am fuasglaidh orra dhù;
 Is mar chraoibh-mheas faoi iomlan blàth,
 'Ta dreach an Slànuifhear 'nan gnùis.
 Ta obair Spiorad naomh nan gràs
 Air glanadh 'n nàduir o 'n taobh steach:
 'S mar thrusgan glan 'ta umhlachd Chrìosd,
 'G an deanamh sglamhach o'n taobh 'mach.
 Dùisgear na h-aingidh suas 'n an deigh,
 Mar bhèisdibh gairisneach as an t-flochd;
 'S o ifrinn thig an anama truagh;
 Thoirt coinnimh uamhasach da 'n corp.
 'N sin labhruidh 'n t-anam brònach truagh,
 R'a choluinn oillteil, uamburr, bhreun,
 " Mo chlaoidh! ciod uime dh' eirich thù,
 " Thoirt peanas dùbailt oirn le cheil?
 " O! 'n èigin domhfa dol aris,
 " Am prìofun neo-ghlan steach a' d' chrè?
 " Mo thruaighe mi, gu 'n d' aontaich riamh,
 " Le d' ana-mianna brùideil fein!
 " O! 'm faigh mi dealach ruit gu bràth!
 " No 'n d' thig am bàs am feasd a' d' chòir!
 " 'N druigh teime air do chnamhaibh iairn!
 " No dibh-fhearg Dhia an struidh i t' fheòil
 Eiridh na righridh, 's daoine mòr,
 Gun smachd gun òrdugh ann 'nan làimh;
 'S cha 'n aithn' ear iad a measg an t-fluaigh,
 O 'n duine thruagh bha ac' 'na thràill.

na daoine uaibhreach leis nach b' fhiù,

1 'n umhlaicheadh iad fèin do Dhia;

faic anis iad air an glùn';

deanamh ùrnuigh ris gach sliabh:

O chreagaibh tuitibh air ar ceann,

Le sgairnich gharbh do chlochaibh cruaidh,

Is sgriosfaibh sinn a tìr nam beò,

A chum 's nach faic sinn glòir an Uain!"

nach as uamhaidh gabhuidh thrìall,

1 diabhal 's a chuid aingle fèin,

2 cruaidh e 's èigin teachd a là'ir,

flaodadh shlàbhruidh air a dhèigh.

fin fàsuiddh ruogha anns an speur

ar fhàir na maidne 'g èiridh dearg;

3 innseadh gu bheil Iosa fèin,

teachd 'na dèigh le latha garbh:

4 ad-fhosglaidh as a chèil na neòil,

ar dhoras seòmair an ard Rìgh,

foillsichear am Breitheamh mòr,

glòir is greadhnachas gun chrìoch.

5 a 'm bogha-frois mu'n cuairt da cheann,

mar thuil nan gleann tha fuaim a ghuth,

mar dhealaineach tha sealladh shùl,

spùtadh as na neulaibh tiugh.

6 ghrian, ard-lòcharan nan speur,

7 ghloir a phearsa gèillidh grad:

8 dealradh drilseach thig o ghnùis,

folus mùchaidh e air fad.

9 iridh si uinne culaidh bhròin,

10 bidh ghealach mar gu'n dòirt' oirr' fuil,

11 crathar cumhachdan nan speur,

12 teilg' nan reulta as am bun.

Bidh iad air uigh-deall anns an speur,
 Mar mbeas air gèig re h-anradh garbh;
 Tuiteam mar bhraonaibh dh' uisge dlù,
 'S an glòir mar fhùile duine mhairbh.

Air carbad teine suidhidh è,
 'S ma'n cuairt da beucaidh 'n tàirneanach,
 A' dol le ghairm gu crìoch na nèamh',
 'S a' reub' nan neul gu doineannach.

O chuidhlibh charbaid thig amach,
 Sruth mòr do theine laist' le feirg;
 Is sgaolidh 'n tuil ud air gach taobh,
 Ag cur an t-saogh'l 'na lasair dheirg.

Leaguidh na Dùile 'nuas le teas,
 Ceart mar a leaghas teine cèir:

Na cnoic 's na slèibhte lasaidh suas,
 'S bidh teas-ghoil air a' chuan gu lèir,

Na beanntaidh iargolt nach d'thug feach,
 An-stòras riamh do neach da'n dedin,

'Ta iad gu fialuidh taosgadh 'mach,
 An ionnhas leaght' mar abhuinn mhòr.

Gach neach bha sgrìobadh cruinn an òir,
 Le sannt, le dòbheart, no le fuil;

Dàn chaisgibh 'nis bhur 'n iota mhòr,
 'S a' nasguidh òluibh dheth o'n tuil.

O sibhse rinn bhur bun do'n t-saogh'l,
 Nach d' thig sibh 's caoinibh e gu geur,

'N uair tha è gleacadh ris a' bhàs,
 Mar dhuine làidir dol do'n eug.

A chuisleadh chleachd bhi fallain fuar,
 Re mireig uairreich feadh nan gleann,
 'Ta teas a chleibh 'gan smuidreadh suas,
 Le goilibh buaidhreis feadh nam beann.

ach faic sibh chrith tha air mu'n cuairt,
gach creag ag fuasgladh anns gach fliabh;
ach cluinn sibh osnaich throm a bhàis,
a chridhe sgàineadh stigh 'na chliabh.

A cùrtain gorm tha nunn o'n ghrèin,
mu'n cuairt do'n chruinne chè mar chleòc,
upaidh an lafair e r'a chèil,
ar mheillteig air na h-èibhle beò.

A 'n t-aidheir 'ga thachd' le neula tiugh
an toit 'na meallaibh dubh dol suas;
an teine millteach spùtadh 'mach,
a dhualaibh caisreagach mu'n cuairt.

Omchioll a' chruinne so gu lèir,
arb-bheucaidh 'n tàirneanach gu bras:
bidh 'n lafair lomadh glòir nan speur,
ar fhalaifg ris na flèibhte cas.

Chum an doinionn atadh suas,
cheithir àirdibh gluaifidh ghaoth;
a' fgiùrs' le neart nan aingle treun,
athach' an lèir sgrios o gach taobh.

Obair na fea laith' rinn Dia,
lafair dhian 'ga chur 'na sgàoil:
mòr do shaibhreas Rìgh nam feart,
ch iunndrain casgradh mhìle saogh'!

Feadh tha gach nì 'an glacaibh 'n eug:
a' chruith'chd gu lèir dol bun-oscionn,
annaidh am Breitheamh oirne dlù,
chum gach cùis a' chur gu ceann.

Fin gluaifidh e o àird' nan speur,
cath'r a mhòrdhachd fèin a nuas,
greadhachas nach facas riamh,
e Dhiadhachd sgeudaichte mu'n cuairt.

Ta mìle tàirneanach 'na laimh,
 A chum a naimhde sgrios am feirg,
 Is fonn-chrith orr' gu dol 'an grèim,
 Mar choin air èill re h-am na feilg.

Aingle gun àireamh tha 'na chuairt,
 Le 'n fùilibh suidhicht' air an Rìgh,
 Chum ruith le òrdughsan gun dàil,
 'Sna h-uile àit 'gan cur 'an gnìomh.

O Iudas thig anis a làth'r,
 'S gach neach rinn bràithreas riut a'd' ghnìomh.
 An dream a dh'àicheadh creidimh Chrìosd,
 No reic e air son nì nach b'fhiach.

A fhluagh gun chiall thug miann do'n òr,
 Roimh ghlòir is aoibhneas flaitheas Dè,
 Bhur malairt ghòrach faicibh nis,
 'S an sgrios a thug sibh oiribh fèin.

'S a mhuinntir uaibhreach le 'm bu nàr,
 Gu 'n cluinnte cràbhadh dhà 'n 'ur teach;
 Faicibh a ghlòir 's na b' iongnadh leibh,
 Ge d' dhruid e sibh a' riogh'chd amach.

O Herod, faic a nis an Rìgh,
 D'an d'thug thu spìd is masladh mòr,
 'Ga sgeudachadh le trusgan ruagh,
 Mar shuaincneas sgallais air a ghlòir.

Nach faic thu Breitheamh 'n t-sao'il gu lèir
 'S mar eudach uime 'n lafair dhearg;
 A' teachd thoirt duais do dhaoine còir,
 'S a sgrios luchd dòbheirt an am feirg?

Is thusa Phìlat tog do shùil,
 'S gu 'm faic thu nis a' mùtha mòr;
 An creid thu gur e sud an Tì
 A rinn thu dhèidheadh air do mhòd?

n creid thu gur e fud an ceann,
u'n d' iath gu teann an fgitheach geur?
o idir gur i fud a'ghnùis,
ir theilg na h-Iùdhaich fileadh breun!
[bu leòr gur theich a' ghrian air cùl,
diùltadh fianuis thoirt do'n ghnìomh?
od uim' nach d'fhuair a' chruitheachd bàs,
uair cheusadh air a'chrann a TRIATH!
uiridh e aingle 'mach gach taobh,
um ceithir ghaothaibh 'n domhain mhòir.
chuaireachadh gach aon do'n t-fluagh,
steach gu luath a dh' ionnsuidh mhòid.
ch neach a dh' àitich coluinn riamh,
ear 's o'n iar tha nise teachd,
r scaoth do bheachaibh tigh'n mu ghèig,
deigh dhoibh èiridh 'mach o'n scep.
fin toguidh aingeal glòirmhor suas,
d Bhratach Chrìosd, d'an suaincneas fuil;
chruinneachadh na ghluais 'fa' chòir,
l' a fhulangas rinn dòigh is bun.
h-ionnsuidh cruinnichibh mo naoimh,
ionailibh gach aon do'n dream,
inn gu dìleas is gu dlù,
creideamh 's ùmhiachd ceangal leam.
fin tionsgnaidh 'm Breith' air cùis an là,
hum a nàimhde chur faoi bhinn,
òsglaidh è na leabhraim suas,
am bheil peacadh 'n t-fluagh air chuimhn':
glaidh e 'n cridhe mar an ceu'n,
dòigh 's gur lèir do'n uile neach,
h uamharrachd bha gabhail tàmh,
feadh an àrois ud a steach:

'N uair chi 'd an sealladh fo dhiubh fein,
Is dearbh gur lèir dhoibh ceartas Dia ;
'S bidh 'n gruaidh a leaghadh as le nàir,
Nach lugha cràdh na teine dian.

Toguidh an trompaid 'rìs a fuaim,
Na labhradh is-na gluaifeadh neach ;
Air choir gu'n cluinn gach beag is mòr
A' bhreith thig air gach fèort' amach.

“ A dhaoine sanntach thrèig a' chòir,
“ 'S a leag bhur dòchas ann bhur toic,
“ 'S a ghlais gu teann bhur cridhe fuas,
“ 'S a dhruid bhur cluas re glaodh nam bochd
“ An lomnochd cha do dhìon o'n fhuachd,
“ 'S do 'n ocrach thruagh cha d'thug sibh biad
“ Ge d' lion mi fèin bhur cisd' do lòn,
“ 'S bhur treuda' chuir a' mòid gach bliadhn'.
“ Nì bheil sibh iomchuidh air mo riogh'chd,
“ As eugmhais fìrinn, iochd, is gràidh :
“ 'S o reub sibh m' iomhaigh dhibh gu lèir,
“ Agraibh sibh fèin 'n 'ur sgrios gu brath.
“ Is sibhs' bha guidheachan gu dian,
“ *Gu'n glacadh 'n Diabh'! bhur 'n anam fein ;*
“ 'S mithich bbur n-urnuigh fhreagradh dhuil
“ 'S na h-abraibh chaoidh', *Gur cruaidh am bei*
“ Is sibhs' a rinn bhur teanga' fèin,
“ A gheurachadh chum uile mar scian,
“ Le tuaileas, cùlchainnt, agus breug'
“ 'S le blaispheum tabhairt beum do Dhia.
“ A nathraich' millteach 's oillteil greann,
“ Cha bhinn leam ceòl bhur frannruich ard,
“ 'S cha 'n èisd o'r teangaidh ghobhlaich cliù
“ Le drùchd a' phuifsein air a barr.

Is sibhs' thug fuath do m' orduigh naomh,
Is leis nach b'ionnmhuinn caomh mo theach;
Leis am bu bhliadhna fuidhe uair,
A'm' àros tabhairt cluais do m' reachd:

Cionnas a mhealas sibh gu bràth
A'm' fheirbhis fàbaid fhiorruidh bhuan!
No cionnas bheir bhur n-anam gràdh,
Do'n nì da'n d'thug bhur nàdur fuath?

Luchd mìruin agus farmaid mhòir
Da'n dòruinn iomlan sonas chàich,
Le doilghios geur a' cnàmh bhur teang'
Mu neach 'sam bith oribh fèin bheir bàrr:

Cionnas a dh' fheudas sibh gu bràth
Làn fhonas àiteach' ann an glòir;
Far am faic sibhse mìlte dream,
'G an ardach' os bhur ceann gu mòr?

Am fad 's bu lèir dhuibh feadh mo rìogh'chd,
Neach b' airde inbhe na sibh fèin;
Nach fadadh mìrun 's farmad cùirt,
Fein' ifrinn duibh am flaitheas Dè?

's sibhs' 'an flioh' na neo-ghloin' ghluais,
S gu fònraicht' thruaill an leaba phòsd';
Gach neach a thug do m' naomh-reachd fuath,
G an tabhairt suas gu toil na feòl':

Màr b' ionnmhuinn leibh bhi losgadh 'n teas
Bhur n-uabhair, dheasuich mi dhuibh fearg,
Leabuidh dearg theth 'san luidh sibh sìos,
Am brachaibh-lìn do lafair dheirg:

Le d' bheirinn sibh gu rìogh'achd mo ghlòir,
Far mhucaibh steach gu seòmar Rìgh;
Bhur nàdur neo-ghlan bhiodh 'ga chràdh;
Le'r miannaibh bàsachadh thion bith.

“ Gach neach tha iomchuidh air mo rìogh'chd
 “ Nis Teannuibh sìbhse chum mo dheis,
 “ 'S cruinnichibh feachad chum mo chlà,
 “ A chrìonach o na crannaibh meas.”

'N sin tearbainidh e chum gach taobh,
 Na caoraich o no gabhruidh lom;
 Ceart mar ni buachaille an treud,
 'N uair chuairticheas e sprèidh air tom.

'N sin labhruidh e re luchd a dheis,
 “ Sibhse ta deasfichte le m' ghràs,
 “ Thigibhse sealbhuichibh an Rìogh'chd,
 “ Nach faic a sonas crìoch gu bràth.
 “ Spealg mise 'n geat' bha oirbhse dùint',
 “ Le m' ùmhlachd 's m' fhulangas ro-gheur:
 “ 'S dh' fhosgail an t-fleadh gu farsuing suas,
 “ A'm' leath-taobh doras nuadh dhuibh fèin.

“ Chum craoibh na beath' ta 'm Phàrrais Dè
 “ Le h-aoibhneas teannaibh steach d'a còir:
 “ 'S a fearta iongantach gu lèir,
 “ Dearbhadh bhur n-uile chreuchd 's bhur l
 “ An claidh' bha ruisgte laist' da dìon,
 “ O laimh ar sinnfir Adhamh 's Eubh,
 “ Rinn mise truail do'm chridhe dhà,
 “ 'S a lafair bhàth mi le m' fhuil fèin.

“ Faoi dòfraich ùrair suidhibh sìos,
 “ Nach searg 's nach crìon am feasd a blàth
 “ 'S mar smeòraichibh a measg a geug,
 “ Chum molaidh gleusaibh binna bhur càil.

“ Le 'maise fàsuichibh bhur fùil,
 “ Is oirbh faoi sgàil cha drùigh anfeas,
 “ O 'duillich chùbhraidh òluibh flaint;
 “ Is bìbh neo-bhàsmhor le a meas.

Gach uile mheas tha 'm Phàrrais Dè,
Ta nis gu lèir neo-thoirmisgt' dhuibh;
Ithibh gun eagal o gach gèig,
A nathair nimh d'ar teum' a choidhch:

Is uile mhiann bhur n-anama fèin,
Lan-fàsuichibh gu lèir 'an Dia,
Tobar na firinn, iochd, is gràidh,
A mhaireas làn gu cian nan cian.

Mor-innleachd iongantach na flàint,
Sior rannsuichibh air àird' 's air leud,
'S feadh oibriche mo rioghachd mhòir,
Bhur n-eòlas miannach cuiribh 'meud.

Bhur n-aoibhneas, mais, bhur tuigs' 's bhur gràdh,
Bitheadh gu fìorruidh fàs ni 's mò;
'S cha choinnich sibh aon ni gu bràth,
Bheir air bhur n-anam cràdh no leòn.

Cha'n fhacadh fùil, 's cha chualadh cluas,
Na thaig mi suas do shonas duibh,
Imichibh, 's biodh bhur dearbhachd fèin
Sior-innseadh sgeul duibh, air a choidhch."

ch ris a' mhuinntir th'air a chlì,

! Labhruidh e 'na dhìogh'ltas cruaidh,
A chuideachd nach d'thug gràdh do Dhia,
A chum an diabhail fiubhlaibh uam.

'S mo mhalluchd maille ribh gu bràth,
A chum bhur cràdh 's bhur cur gu pian:
Gluaisibhfe chum an teine mhòir,
D'ur ròsdadh ann gu cian nan cian."

lar sgàin an talamh as a chèil,

I uair ghabh o teaghlach Chòrah steach,
eart laimh riu fosglaidh 'n uamh' a beul,
i miananaich air son a creich.

Is mar a fhluidh mhuc-mhara mhòr,
 Iònas 'n tra chaidh e theilgeadh 'mach,
 Ni flugan dubh an dara bàis,
 A charbad iathadh umpa steach.

'San uamhaidh taobhaidh iad re chèil
 A ghluais 'nam beath' gu h-eucorach;
 Luchd mionn' is mortaidh 's fianais bhrèig;
 Luchd misg is rèibinn 's adhaltrais.

Mar chualaig dhris an ceangal teann,
 'An slabhruidh tha gach dream leò fèin;
 'S an comunn chleachd bhi 'n caidreamh dlù,
 Mar bhioraibh rùisgte dol 'nan crè.

Mar leomhan garg faoi chuibhreach cruaidh,
 Le thoscaibh reubadh suas a ghlais:
 An slabhruidh cagnuidh iad gu dian,
 'S gu bràth cha cha ghearr am fìacla phrais.
 Bidh iad gu fìorruidh 'n glacaibh bhàis,
 'S an cridh 'ga fhàsgadh asd' le bròn,
 Ceangailt' air cuan do phronnasc laisd',
 'S a dheatach uaine tachd' an fròin.'

Mar spairneig fuaighte ris an sceil,
 Tha iad air creagaibh goileach teann;
 Is dibh-fheirg Dhe a' fèideadh chuain,
 'Na thonnaibh buaireis thar an ceann.

'N tra dhùineas codal cruaidh an fùil,
 Teas feirg 's an-dòchas dùisgidh iad:
 A' chnuimh nach bàsuich, 's eibhle beò,
 A' cur an dòruinn fhìorruidh 'meud.

Air ifrinn 'n uair a gheibh iad sealbh,
 'S-lan-dearbha cò gu'n toir iad cìs,
 Feuduidh sinn cuid d' an gearain truagh,
 'Chur anns na briathraibh cruaidh so fìos.

- “ O staid na neo-ni 'n robh mi 'm thàmh,
 “ Ciod uime dh'àrduich Dia mo cheann !
 “ Mo mhìle malluchd aig an là
 “ 'N do ghabh mo mhàthair mi 'na broinn !
 “ Ciod uime fhàir me tuigse riamh ?
 “ Na ciall is reusan chum mo stiùr' ?
 “ Ciod uim' nach d'rinn thu cuileag dhiom ?
 “ No durrag dhìblidh anns an ùir ?
 “ Am mair mi 'n so gu faogh'l nan faogh'l !
 “ 'N tig crìoch no caochladh orm gu bràth !
 “ Am bheil mi nis' san t-fìorr'achd bhuan,
 “ A' snàmh a' chuain ata gun tràigh !
 “ Ge d' àiream uile reulta neimh',
 “ Gach fear is duillich riamh a dh'fhàs,
 “ Ma' ris gach braon' ata fa' chuan,
 “ 'S gach gaineamh chuairticheas an tràigh :
 “ Ge d'chuiream mìle bliadhna seach,
 “ As leth gach aon diubh sud gu lèir,
 “ Cha d'imich seach do'n t-fìorr'achd mhòr,
 “ Ach mar gu 'n tòisichheadh i 'n dè.
 “ Ach O ! 'n do theirig tròcair Dhia !
 “ 'S am pian e mi gu faogh'l nan faogh'l !
 “ Mo shlabhruidh 'n lasaich e gu bràth !
 “ No glas mo làmh an dean e sgaoil' !
 “ 'M bi 'm beul a dh'òrduich Dia chum feinn
 “ Air feadh gach linn a' chliù gun sgìos,
 “ Mar bhalgan-fèididh fadach suas
 “ Na lasraich uain' 'an ifrinn shìos !
 “ Ge d'chaidh mo thruaighe thar mo neart,
 “ Gu deimhin fèin is ceart mo bhinn ;
 “ Ach c'fhaide bhios mi 'n so 'gam' chràdh,
 “ Mum bi do cheartas fàitheach dhiom !

- “ No m bi thu dìolte dhìom gu bràth ?
 “ 'N deach' lagh an nàdur chur air cùl ?
 “ Mo thruaighe mi ! 'n e so am bàs
 “ A bhagair thu air Adhamh 'n tùs !
 “ Air sgà do dhiogh'ltas 'm bi thu sniomh
 “ Snàthain mo bheath' gu fiorruidh caol ?
 “ Nach leòr bhi mìle bliadhna 'gam' losg'
 “ As leth gach lochd a rinn mi 's t-faogh'l ?
 “ Ge d'lean do dhìogh'ltas mi gu m' chùl,
 “ Cha 'n àrduich e do chliù a Dhè,
 “ 'S cha'n fhiù do d'Mhòrdhachd t'fhearg a cho
 “ Air comhara co bochd rium fèin.
 “ O Dhia ! nach sgrios thu mi gu tur ?
 “ 'S le d' chumbachd cuir air m' anam crìoch,
 “ 'S gu staid na neo-ni tilg mi uait,
 “ Far nach 'eil fulang, smuain, no gnìomh.
 “ Ach O ! 's e so mo thoilltneas fèin,
 “ Is ni bheil eucoir bunntain rium ;
 “ Oir dhiult mi tairgse fhaor do Chrìosd,
 “ 'S nìor ghabh mi d'a fhuil phrìseil fuim.
 “ Mo choguis dìtidh mi gu bràth,
 “ An fhianais bha 'gam' chàineadh riamh ;
 “ An-iochd na eucoir ann mo bhàs,
 “ Cha leig i chàramh, 'm feasd air Dia.
 “ Aitheantan thilg mi air mo chùl,
 “ Is ruith mi dùrachdach gu m' sgrios,
 “ Is fhianais fèin a' m' chridhe mhùch,
 “ A' druid mo fhùile roimh mo leas.
 “ Cia meud an dìogh'ltas dhomh tha dual
 “ As leth mo pheacaidh uamhurr dân !
 “ Am peac' thug dù'lan do fhuil Chrìosd.
 “ 'S a dh'fhàg gun èifeachd brìogh a bhàis !

Gidheadh nach 'eil do Bhuaidhean fèin
Neo-chrìochanach gu lèir o chian ?
S an toir mo chionnt air iochd, 's air gràdh,
Gu'm fàs iad crìochanaicht' 'an Dia ?

An comas duit mo thilgeadh uait
An àit' nach cluinn do chluais mo scread ?
M' bheil dorchadas 'an ifrinn fèin
Far nach bu lèir do Dhia mo staid ?

Ann d' aoibneas iomlan, 'n eisd do chluas
Re creutair truagh a rinn do làmh,
Ag èigheach, *Athair !* gabh dhiom truas,
S leig fuarach' do ghoil-sinear mo chnàmh ?

Eisd, o mo Dhia ! mo thagradh bochd,
S gach osna ghoirt 'ta tigh'n o 'm chliabh,
S aon athchuinge nis iarram ort,

An deigh gach lochd a rinn mi riamh :

N uair ghuileas mi deich mìle bliadhn',
San lafair dhian fo fèin 'gam' chràdh,
N uair sgìtheas deamhain bhi 'gam' phian',
deònuich Dhia gu'm faigh mi bàs !

Se truagh mo ghuidh' cha'n èisdear è
Fois na fèdh cha'n fhaigh mi chaoidh'
Ach beath' neo-bhàsmhor teachd as ùr
U m' neartuch' ghiùlan tuille claoi."

Stad mo Rann, is pill air d' ais,
Lochd na casgraidh dhèin a nìos,
Ach cionnas a bheir thu feòr'
A dream tha beò nach d'theid iad fìos.

Ughadoir, am bheil e fìor,
Huir mi cheana fìos a'm' Dhàn ?

S e 's gu'm bheil, thig 's lùb do ghilùn
Rnuigh 's aithréachas gun dàil :

A dh'ionnsuidh Iosa teich gu luath,
 Ag gabhail gràin is fuath do d'pheac',
 Le creideamh fìor thoir umhlachd dhà,
 Ann uile àitheant' naomh a reachd.

Gabh ris 'na oifigibh gu lèir,
 'S re h-aon diubh na cuir fèin do chùl;
 Mar Fhàidh, mar Shagart, is mar Rìgh,
 Chum flainte, dìdean, agus iùil.

Biodh eifiomplair am beachd do fhùl;
 Chum d' uile ghluafachd stiùr da rèir,
 'S gach meadhon dh' òrduich e chum flaint',
 Bì fèin 'gan gnàthachadh gu lèir.

As fhìreuntachd dean bun a mhàin;
 'S na taic gu bràth re d' thoilltneas fèin;
 'S ma's àill leat èifeachd bhi 'na ghràs,
 Na h-altrum peacadh dàimh a' d' chrè.

Mar sin, ge d' tha do chionnta mòr,
 Chum giùir do Thighearn' faorar thù,
 Is chum do shonas fìorruidh fèin,
 Air feadh gach rè ag feinn a chliù.

B R U A D A R.

AIR dhomh bhi m' fhìneadh ann am' fìr
 Re brudar dìomhain mar tha càch,
 Bhi glacadh sonais o gach pì;
 Is e 'gam' dhìbreadh anns gach àit.

eam gu'n d'fhàinig neach a'm' chòir,
 u'n dubh'rt e rium, " Gur gòrach mì,
 ni fhuainteach' greim a ghleidh' do'n ghaoith,
 o fòs gu'n lìon an faogh'l mo chrì.

'diomhain duit bhi 'g iarruidh fàimh,
 aon ni, no 'n àit air bith faoi 'n ghrèin;
 a chlos do d' chorp an taobh so 'n uaigh,
 o d' anam 'n taobh so fhuaimhneas Dè.

tra dh'ith Adhamh an meas an tùs,
 a peacadh dhrùigh e air gach nì;
 on e na h-uile nì le fao 'ir,
 fh'fhàg e 'n faogh'l 'na bhriste' crì'.

'sonas anma chaill e chòir,
 'ris gach fòlas bha 'fa' ghàrr':
 in ta fhliochd 'nan deòraibh truagh;
 'uain a' mearachd air a' màth'r.

mèidblich chruaidh tà'd ruith gach nì
 dùil gu 'm faigh an inntinn clos;
 dhoibh tha 'n faogh'l gun iochd no truas,
 mhuime choimhich fhuair gun tìus.

fin tha iad gun fhois no tàmh,
 fàruch' glacadh faileas brèig;
 deòl' toil-inntin o gach nì,
 l mar chìocha seasg 'nam beul.

teanndachd eigin ort am feasd,
 dhòchas faicinn fuasgladh d'fheum,
 omhnuidh dhuit mar fhad do làimh;
 eadh gu bràth cha'n fhaigh dheth grèim.

'eagaifg d'fheuchainn 's dearbha thù,
 nìl is earbsa chur sa' bhrèig,
 n do mhealladh mìle uair,
 fhada uait an diu 's an dè.

- “ An ni bu mhò d’ an d’thug thu miann,
 “ Nach d’fhàg a mhealtuinn riamh e fearbh ?
 “ Tha tuille fonaìs ann an dùil,
 “ No th’ ann an crùn le bhi ’na shealbh ?
 “ Ceart mar an ròs ata fa’ ghàrr’,
 “ Crìon-searguidh bhlàth ’n uair theid a bhuai
 “ Mun gann a ghlacas tu e d’làimh,
 “ Grad-thrèigidh àille è ’s a shnuadh.
 “ Cha’n’eil aon neach o thrioblaid faor
 “ Am measg a’ chinneadh daonn’ air fad :
 “ ’S co lionmhor ofna aig an Rìgh,
 “ Is aig an neach is ìfle staid.
 “ Ta smùdan fèin as ceann gach fòid,
 “ Is dòruinn ceangailt’ ris gach maith :
 “ Tha ’n ròs a’ fàs air drisibh geur,
 “ S am pàirt a chèil tha mhill ’s an gath.
 “ Ge d’ fhaic thu neach ’an faibhreas mòr,
 “ Na meas a fhòlas bhi thar chàch :
 “ An tobar ’s gloine chì do shùil,
 “ Tha ghrùid ’na ìochdar gabhail tàmh :
 “ ’S ma chuireas d’ anail e ’na ghluais,
 “ Le tarruing chabhaig suas a’ d’ bheul,
 “ Duisgidh an ruaghan dearg a nìos,
 “ ’S le gaineamh lìonaidh e do dheud.
 “ ’S ge d’ fhaic thu neach ’an inbhe ard,
 “ Tha e mar nead am barr na craoibh ;
 “ Gach stoirm a’ bagradh thilgeadh nuas,
 “ Is e air luasgadh leis gach gaoith.
 “ An neach is fearr tha ’n faogh’l a’ riar’,
 “ Tha fiaradh eigin ann a staid,
 “ Nach dean a sheòltachd is a strì,
 “ Am feafd a dhìreachadh air fad.

“ Mar bhata fiar an aghaidh chèil,
 “ Ata o shuidheach' fèin doth-chur;
 “ A rèir mar dhìreas tu a bharr
 “ 'S co-chinnteach ni thu cam a bhun.
 Na h-Iudhaich thionail beag no mòr,
 Do'n Mhanna dhòirteadh orra 'nuas;
 'N tra chuir gach neach a chuid fa' chlàr,
 Cha robh air barr, no dadum uaith:
 Mar sin ata gach sonas faogh'lt,
 Ata thu faotainn ann ad' làimh,
 Fa chomhair faibhreas, 's inbhe cùirt,
 Tha caitheamh, cùram, agus cràdh.
 Ge d' charn thu òr a' d' fhlighe suas,
 Fa chomhair fàsuidh 'n luaidh da rèir,
 Is ge do chuir thu innte riogh'chd,
 A' mheidh cha dìrich i 'na dèigh.
 Tha cuibhroinn iomchuidh aig gach neach,
 S ge d'tha thu meas gur tuille b' fhearr;
 Cha toir an t-an-barr th' ann an sud,
 Am feafd an cudthrom as a' chràdh.
 'S iomluain d' inntinn tha do phian;
 'S diùltadh 'n diu na dh'iarr thu 'n dè:
 Tha chomafach an faogh'i do riar',
 'S d' anamianna 'n aghaidh chèil.
 'S a'm faigheadh toil na feòl' a rùn
 'S a mianna brùideil dh'iarraidh fàth:
 'S aitheas a b'aird' cha'n iarradh i,
 'S annta sud bhi fìorruidh snàmh.
 'S ge do b' ionmhuinn leis an fheòil,
 'S e talamh comhnuchadh gach re;
 'S iodh dùthrachd d' àrdain agus d' uall,
 'S àrda shuas re Cathair Dè.

“ Ma's e 's gur àill leat sonas buan,
 “ Do shlighe tabhair suas do Dhia,
 “ Le dùthrachd, creideamh, agus gràdh,
 “ Is fàsuichidh e d' uile mhiann.
 “ Tha'n cuideachd sud gach ni 'fan t-saogh'l,
 “ Tha'n comas daoine shealbhach' fìor;
 “ Tha biadh, is eudach, agus slàint,
 “ Is faorsa, càirdeas, agus fìth,”
 'An fìn do mhosgail as mo shuain,
 Is dh'fhàg mo bhruadar mi air fad:
 Ghrad-leig mi dhìom bhi ruith gach sgàil,
 Is dh'fhàs mi toilichte le m' staid.

AN GAISGEACH.

CHA bu ghaisgeach Alastair mòr,
 No Cefar thug an Ròimh gu gèili:
 Oir ge do thug iad buaidh air càch,
 Dh' fhan iad 'nan tràill' d'am miannaibh fèin.
 Cha ghaig' an ni bhi liodairt dhaoin,
 'S cha chliù bhi ann an caonnaig tric:
 Cha 'n uaisle inntinn àrdan borb,
 'S cha treubhantas bhi garg gun iochd.
 Ach 's gaisgeach e-san a bheir buaidh
 Air eagal beatha, 's uamhuinn bàis.
 'S a chòmhluicheas le mìsnich crì,
 Na h-uile nàta dha 'n dàn.
 Le gealtachd cionnt, cha teich air cùl
 'San àm an dùisg a choguis fèin,
 A tagradh èisdidh e gu ciùin,
 'S an ceartas dùinidh e a beul.

'S e 'n gaisgeach e-san bheir faoi chis,
A thoil chum strìochd' do reusan ceart,
S a smuaintidh ceannairceach gu lèir,
Bhì 'n òrdugh gèilleachdain d'a smachd.

A mbianna brùideil faltruidh fìos,
'S mar bhuill a chuirp faoi chis atà'd,
'S cha 'n irislich e fèin d' an riar',
O nach gu riaghladh rugadh iad.

San oidhch 'n uair luidheas e chum suain
Bidh shubhailcean mu'n cuairt da fèin;
Mar shaighdearan mu thiomchioll Rìgh,
Gu dhìdean o gach nàmhaid treun.

Sa' mhaduinn 'n uair a dh'èireas suas,
Cruinnichidh smuainteadh as gach àit,
S e fèin 'nan ceann mar chaipin seòlt',
Gan fuidheach' ann an òrdugh blàir :

Chum cogadh 'n aghaidh miann na feòl',
Gach bochduinn, 's dòruinn ta 'san t-saogh'l,
Gach ribeadh is gach innleachd bàis,
A 'n deamhan gnàthach' 'n aghaidh dhaoin.

A inntin daingean mar a' chreag,
Tha charuich eagal e no fiamh :

A shùilean furachair-is geur,
Lèir dha 'n dubhan crom troi' 'n bhiadh.

A diomhain nochduidh 'n saogh'l a ghlòir,
Gach òr is inbhe mòr a th' ann;
A faibhreas aig' co pailt 'na chrì',
gur truagh leis Rìgh is crùn mu cheann.

A ge do sgaoil an strìopach lìon,
A ghlac' le innleachdaibh a mais';
A dhùigh air dealanach a fùl,
'Cha leagh i rùn le miannaibh laisd'.

A nàmh cha choisinn air gu bràth,
 Ge d' fbaigh e fàruchadh rè h-uair;
 'S e neart 's a shlàinte cridhe brùit,
 Is air a ghlùinibh bheir e buaidh.

'S i 'n fhìrinn ghlan is clogaid dà,
 Is gràs a' chreidimh aig' mar sgiath;
 'S e 'n scriobtuir naomh' a chlaidheamh geur,
 'S a mhisneach tha gu lèir 'an Dia.

Ta sìothchaint aig' 'na inntinn fèin,
 'S a choguis rèidh ris anns gach nì;
 Ta faibhreas aig' nach lèir do dhaoi',
 Is air nach cuir an saogh'l fo crìoch.

Re mìodail tlà cha 'n èisd a chluas,
 Is sgainnil ghrànd' cha bhuaire a fhith,
 Cha ghabh e eagal a' droch sgeul,
 Is tuaileas brèig cha lot a chrì.

O m' anam! dùisg is deasnach d' airm,
 'S gabh farmad ris a' ghaisgeach threun,
 Is d' anamianna cuir faoi chis,
 Chum rìogh'chd a cheannfach, annad fèin.

Biodh d' inntinn ard-oscionn nan speur,
 Cha'n 'eil faoi 'n ghrèin ach pòrsan truagh;
 Mar tholman ùire faic an saogh'l,
 Is daoine' mar sheangain air nu' n cuairt.

A nunn 's a nall gun fhois gun tamh,
 A' cruinneach' as gach àit d'an cisd',
 Gu lìonmhòr marcachd thar a' chèil,
 'S a' trod gu geur mu bhioran brist'.

'N tra chi thu 'n sealladh fo do'n t-fluagh,
 Do sinuaintidh cruinnich riut gu lèir,
 A shealbhach' faibhreas, sonas, 's sìth,
 Air nach d'thig crìoch a' d'anam fèin.

AN CLAIGIONN.

S Mi m' shuidh aig an uaigh,
Ag amharc mu bruaich,
Seuch Claigionn gun sruagh air làr;
S thog mi e suas,
't tiomach' gu truagh,
Ga thionndadh mu 'n cuairt a'm' làimh.
Gun àille gun dreach,
Gun aithne gun bheachd;
Air guine theid seach 'na dhàil:
Gun fhiacail 'na dheud,
O teanga 'na bheul,
O flugan a ghlèufas càil.
Gun ruiteag 'na ghruaidh,
E rùisgte gun ghruag;
Gun èisdeachd 'na chluais do 'm dhàn:
Gun anail 'na shròin,
Gun àile do 'n fhòid,
Gun lag far 'm bu chòir bhi àrd.
Gun dealradh 'na shùil,
Gun rosg uime dùn.
Gun fradharc re h-iùl mar b' àbh'fd,
Gun durroga crom,
Gun bheachd bhi 'san tom,
Gun clàdhach' dà tholl 'nan àit.
Gun 'n t-eanachainn bha d' chùl,
Gun tionndadh gu smùr,
Gun tionnsgal no f'ùrd air d' fheum:
Gun smuainteach' a' d' dhàil,
Gun philleadh gu bràth,
Gun eartach' na dh'fhàg thu 'd' dhlèigh.

Cha 'n innis do ghnùis,
 A nise cò thù
 Ma's rìgh no ma's diùbhc chu fèin:
 'S ionann Alastair mòr,
 Is tràille dhìth lòn,
 A dh' eug air an òtrach bhreun.

Fhir dheanaimh na h-uaigh,
 Nach cogair thu 'm chluais,
 Cò 'n claignn fo fhuair mi m'làimh?
 'S gu 'n cuirinn ris ceisd,
 Mu ghnà mu 'n do theasd;
 Ge nach freagair e 'm feasd mo dhàn.

'M bu mhàighdionn deas thù,
 Bha sgiamhach a' d' ghnùis,
 'S deadh fhuidheach' a' d' fhùil da rèir?
 Le d' mhaife mar lìon,
 A ribeadh mu chrì',
 Gach ògainich chìodh thu fèin.

Tha nise gach àgh,
 Bha coisinn duit gràidh,
 Air tionndadh gu gràin gach neach;
 Marbhasc air an uaigh,
 A chreach thu do'n bhuaidh,
 Bha ceangailt' re fhuagh do dhreach,

No 'm breitheamh ceart thù
 Le tuigs' agus iùl,
 Bha rèiteach gach cùis do'n t-fluagh;
 Gun aomadh le pàirt',
 Ach dìteadh gu bàs,
 Na h-eucoir bha dàicheil cruaidh?

No 'n do reic thu a' chòir
Air ghlacaid do'n òr,
O 'n dream 'gan robh stòras pailt?
Is bochdan an t-fluaigh,
Faoi fhòirneart ro chruaidh,
A' fulang le cruas na h-airc.

'S mur robh thusa fìor,
Ann d' oifig am binn',
'S gu'n d'rinn thu an dìreach fiar:
'S co chinnteach an nì,
N uair thainig do chrìoch,
Gu 'n deachaidh do dhìt' le Dia.

No 'n robh thu a' d' lèigh,
A' leigheas nan creuchd,
S a' deanamh gach eucail làn?
A' d' òc-shlaintibh mòr,
Ag deanamh do bhòfd,
Gu 'n dìbreadh tu chòir o'n bhàs?

Mo thruaighe gur thrèig,
Do leigheas thu fèin,
N uair bha thu faoi eucail chruaidh;
Gun fhoghnadh gun stà,
Gun purgaid no 'm plàfd,
Gu d' chumail aon trà o'n uaigh.

Is 'n seanalair thù,
Choisinn mor-chliù,
Le d' fhèoltachd a' stiùradh arm?
Is naimhde toirt buaidh,
Is an cur anns an ruaig,—
'gam fàgail 'nan cruachaibh marbh:

'N robh do chlaidheamh gun bheart,
 No 'n d' fhàg thu do neart,
 'N tra choinnich thu feachd na h-uaigh,
 'N uair b' eigin duit gèill,
 A dh' aindeoin do dheud,
 A dh, armailt' do phèistibh truagh ?

Tha na durraig gu treun,
 Re d' choluinne cur fèisd,
 'S ag coisneadh ort fèisd gach là ;
 Is claiginn do chinn,
 'Na ghearasdan dìon,
 Aig daolagaibh dìblidh 'n tàmh :

Pàirt cladhaeh no dheud,
 A' steach ann ad' bheul,
 'S cuid eile ag reub' do chluas ;
 Dream eile 'nan scùd,
 Tigh'nn amach air do shùil,
 A' spùinneadh 's a' rùsg' do ghruaidh.

No 'm fear thu bha pòit,
 Gu tric a stigh-òid,
 'S tu cridheil ag òl nan dram ?
 Nach iarradh dhuit fein,
 Do fhlaithheanas Dè,
 Ach beirm a bhi 'g èiridh d' cheann !

Nach iarradh tu cheòl,
 Ach mionna mu'n bhòrd'
 Is feuchainn cò 'n dòrn bu chruaidh' :
 Mar bhò no mar each,
 Gun tuigse gun beachd,
 'S tu bruchdadh 's a' fceith' mu'n chuaich !

o 'n duin' thu bha gluas',
u cionalta suairc,
u measaradh stuam' mu d' bhòrd;
e miannaibh do chrè,
oi chuibhreachadh geur,
I àm fuidhe gu fèisd 's gu fògh?

o 'n geòcaire mòr,
ia gionach air 'òn,
ar choin ann am feòlach dearg;
' toileach' do mhiann,
ia duilich a riar',
tu geilleadh mar dhia do d' bholg?

na nise do bhrù,
' an robh thu a' lùb',
o ghaineamh 's do ùir gle làn:
do dheudach air glas',
u d' theangaidh gun bhlas,
oi gheimhlichibh prais a bhàis.

o 'm morair ro mhòr,
thachair a'm' dhòrn,
each aig an robh còir air tìr;
ia iochdmhor re bochd,
clùthach' nan nochd,
oir pailteas a thoic 's a nìth'?

o 'n robh thu ro chruaidh,
fionnadh do thuath,
a tanach' an gruaidh le mál;
h-agartas geur
glacadh an sprèidh,
am bochduinn ag èigheach dàil?

Gun chridh' aig na daoine,
 Bh' air lomadh le h-aois,
 Le 'n claiginnibh maola truagh;
 Bhi seasamh a' d' chòir,
 Gun bhoineid 'nan dòrn,
 Ge d' tholladh gaoth reòt an cluas:

Tha nise do thràill,
 Gun urram a' d' dhàil,
 Gun ghearsom, gun mhàl, gun mhòd;
 Mòr-mholadh do'n bhàs,
 A chasgair thu tràth,
 'S nach d' fhuiling do stràic faoi 'n fhòid.

No 'm ministeir thù,
 Bha tagradh gu dlù,
 Re pobull 'an ùghdaras Dè;
 'Gam pilleadh air ais,
 Bha 'g imeachd gu bras,
 Gu h-ìfrionn na casgradh dhèin?

No 'n robh thu gun sgoinn,
 Mar mhuime mu chloinn,
 Gun chùram a h-oighreachd Dhè;
 Na 'm faigheadh tu 'n rùsg,
 Bha comadh co dhiù',
 Mu 'n t-fionnach bhi stiùradh 'n treud.

Leam 's cinnteach gu'n d' fhuair,
 Do dheanadas duais,
 'N uair rainig thu m' buachaille mòr:
 'N tra chuartich am bàs,
 A steach thu 'na làith'r,
 Theirt cunntas a' d' thàluinn dha.

Jo 'n ceann thu bha làn,
Do dh'innleachdaibh bàis,
Gu feòlta 'gan tàthadh r' a chèil';
Gan cur ann an gnìomh,
Gun umbail gun fhiàmh,
A freagradh do Dhia 'nan dèigh ?

N robh teanga nam breug,
Gun chuibhreach faoi d' dheud,
A togail droch sgeul air càch ;
Gath puinsein do bhèil,
Mar naithir a' teum',
S a' lotadh nan ceud gach là ?

Tha i nise 'na tàmh,
Faoi cheangal a' bhàis,
Gun sgainnil a' plàigh' na dùthch' ;
Is durraga grànnd',
Air lobhtha 'na h-àit,
An deigh dhoibh a cnàmh g' a cùl.

S ma lean thu do ghnàth,
Gu leaba do bhàis,
Gun tionndadh 'na thrà re còir ;
Car tamull na h-uair,
Dean flaitheas do'n uaigh,
Gus an gairmear thu suas gu mòd :

Mar losgann dubh grànnd,
Ag iomairt a sinàg,
Gu 'n eirich thu 'n àird o'n t-flochd,
Thoirte coinneamh do Chrìosd,
'Na thigheachd a rìs,
A dh' fhaotuinne làn dìol a' d' olc.

'N uair theid thu faoi bhinn,
 Ni cheartas do dhìt' ;
 'Gad fhògradh gu fìorruidh uaidh :
 Gu lafair gu d' phian,
 Chaidh dheafach' do'n Diabh'l,
 'S a mhalluchd gu dian 'gad' ruag.

'N fin cruaidhichidh Dia
 Do chnamhan mar iar'nn,
 Is d' fhèithean mar iallaibh prais;
 Is teannaichidh d' fheòil,
 Mar innein nan òrd,
 Nach cnàmh i le mòid an teas,

No 'n ceann thu 'n robh ciall,
 Is eòlas air Dia,
 S gu'n d' rinn thu a riar' fa' chò
 Ge d' tha thu 'n diu rùisgt',
 Gun aithne gun iùl,
 Gun teanga, gun fùil, gun fròn.

Gabh misneach san uaigh,
 Oir èiridh tu suas,
 'N uair chluinneas tu fuaim an fluic,
 'S do thruailleachd gu lèir,
 Shìos fàgaidh tu d' dhèigh,
 Aig durraga breun an t-fluic.

Oir deasfuichidh Dia,
 Do mhaife mar ghrian,
 Bhiodh 'g èiridh o sgiath nam beann ;
 Cur iradharc ro gheur,
 'S na fùile so fèin,
 'S iad dealradh mar reulta d'cheann,

theanga 's do chàil,
ghleusa gun dàil,
chantuinn 'na àros cliù :
fosglaidh do chluas,
dh' èisdeachd re fuaim
nholaidh th' aig fluagh a chùirt.

uair dhealruicheas Crìosd,
thigheachd a rìs,
hruinneach' nam fìrean suas ;
fin bheir thu do leum,
birt coinneamh dha fèin,
iolair nan speur aig luath's.

uair dh' èireas tu 'n àird,
d-chuiridh ort fàilt,
healtuinn a chàirdeas fèin,
dealach' gu bràth,
thomunn no ghràdh,
each ann am Phàrras Dè,

chluinneas mo Dhàn,
aithreachas tràth,
adh mhaireas do shlàint 's do bheachd ;
d' thig ort am bàs,
léig thu gu bràth,
eata nan gràs a fteach..

A N G E A M H R A D H.

NIS theirig an samhradh,
 'S tha 'n geamhradh tigh'nn dlù oirn,
 Fìor nàmhaid na chinneas,
 Teachd a mhilleadh ar dùthcha ;
 'Ga saltairt faoi chasaibh,
 'S d'a maife 'ga rùsgadh ;
 Gun iochd ann re dadum,
 Ach fladadh 's a plùnn druinn.

Sgaoil oirne a sciathan,
 'S chuir e ghrian air a chùlaobh ;
 As a nead thug e 'n t-àlach,
 Neo-bhàigheil 'gar sgiùrsadh :
 Sneachd iteagach glè-gheal,
 O na speuraibh tigh'nn dlù oirn,
 Clocha-meallain 's gaoth thuathach,
 Mar luaidh is mar fhùdar.

'N uair fhèideas e anail,
 Cha 'n fhàg anam am flùrain ;
 Tha bheillinn mar shiosar,
 Lomadh lios do gach ùr-ros :
 Cha bhi sgeudach' air coille,
 No doire nach rùisg e ;
 No fruthan nach tachd e,
 Faoi leachdanna dù'-ghorm.

Fead reòta a chlèibhe,
 Tha fèideadh na doinionn,
 Chuir beirm anns an fhairge,
 'S a dh'at' garbh i na tonnaibh ;
 'S a bhinndich an clàmhuin,
 Air àirde gach monaidh,
 'S ghlan sgùr e na reultan,
 D' ar pèile' le'n solus.

a gach beathach is duine,
th d' ullaich 'na shèafon,
n fgiùrsa le gaillinn,
n talla' gun eudach:
n dream a bha gnìomhach,
iargolt mi-dhèirceil;
h d' thoir iasachd do leifgean,
is an t-sneachda ge d' eug e.

'n feillean 's an seangan,
tional an stòrais,
liocas gun mhearachd,
nairt aire do'n dòruinn:
he bìdh 's ag òl meala,
ghainne air lòn ac',
dhìon anns an talamh,
ail an reòta.

na cuileoga ciatach,
diomhain 'fan t-samhradh,
gathannaibh grèine,
-aoibhinn a'dannsa;
deasach' gun chùram,
h dhùldach a gheimhridh;
ad nise a' bàsach',
h àite le teanntachd.

isf rium a shean-duin',
; an samhldh tha m' stòr',
n bàs a' tigh'nn teann ort,
i geamhradh tha m' òran:
gheibh e thu d' leifgean,
easach' fa' chò-dhail,
an aithreachas crìche,
lònadh o'n doruinn.

Gur mithich fàs diadhuidh
 'S do chiabhain air glasadh,
 'Nam beàrnaibh do dheudach,
 Is d' eudan air casadh;
 Do bhathais air rùsgadh,
 'S do fhùilean air prabadh,
 Agus croit ort air lùbadh,
 Chum na h-ùire do leaba.

Tha na fruthana craobhach,
 Bha fgaoileadh a' d' bhallaibh,
 Gu mireagach buailteach,
 Clis gluasfadhach tana;
 A nise air traoghadh
 O 'n taomachadh thàiris,
 O ragaich is dh'fhuaraidh
 Teas uabhair na fala.

Balg-fèididh na beatha,
 Tha air caitheadh gun sheim ann,
 'S o chrup ann ad' chliabh e,
 Gur h-e phian bhi 'ga fhèideadh:
 Tha 'n corp a' chruit chiùil ud,
 Air diùltadh dhuit gleusadh;
 'S comhair cinnt' air a thasgaidh,
 Bhi lasach' a theudan.

Theich maduinn na h-òige,
 Is treòir mheadhon làithe.
 Tha 'm feasgar air ciaradh,
 'S tha ghrian ort a' luidhe:
 'S ma bha thusa diomhain,
 Gun ghnìomh is gun mhaithneas;
 Gu h-ealamh bi d' dhùsgadh,
 Mun dùinear ort flaitheas.

eir caithe' na beatha,
 tric leatha gun crìoch i;
 dh' 'n cleachda fàs làidir,
 oth-fhàfach' o'n inntinn:
 a labhair an sean-fhocal,
 deimhin leam fìor-e,
 An car theid san t-sean-mhaid'
 Gur h-ainmic leis dìreadh."

ch òganaich thrèibhich,
 noir-s' eifdeachd do m' òran
 leig dhiot bhi mi-chèillidh,
 n cèatain na h-òige:
 na aois agus èa-flaint,
 r do dhèigh ann an tòir ort;
 ma ni h-aon aca grèim ort,
 lidh d' aoibhneas gu bròn duit.

aois ata 'n tòir ort,
 eir i leòn ort nach faoil thu;
 do fhàilibh bheir ceathach,
 reabhuidh i d' aodan:
 eir i crith-reo mu d' ghruaige,
 neul uaine an aoig leis,
 cha tig aiteamh na grian ort,
 eir an liath-reo a chaoidh' dhiot.

eir na's measa no fud ort,
 ne' tuigse is reusain;
 h lèirfinn a' d' intinn;
 h cuimhn' agus gèire;
 h gliocais chum guothaich;
 h mothach a'd' cheufadh:
 u'm fàs thu mar leanabh,
 th spionnadh is cèille.

Fàluidh 'n cridhe neo-aithreach,
 S neo-ealamh chum tionndadh,
 Aon tagradh cha drùigh air,
 'S cha lùb e da ionnsuidh:
 Ceart mar tha 'n talamh,
 'N àm gaillinn is teanndachd;
 Ge d' robh mìltean dol thairis,
 Cha dean aile fa' chaufair.

Faic fèafain na bliadhna,
 'S dean ciall uath'a tharuing:
 'S ma's àill leat gu'm buain thu,
 Dean ruamh'r anns an earrach;
 Dean connadh 'san t-samhradh,
 Ni 'fa' gheamhradh do gharadh;
 'S ma dhìbreas tu 'n fèasan,
 Dhuit 's èigin bhi falamh.

'S mur cuir thu sìol fallain,
 'An earrach na h-òige,
 Co chinnte 's am bàs duit,
 Cuiridh Sàtan droch phòr ann:
 A dh' fhàsas 'na dhubhaile';
 'S 'na luibheanna feòla:
 'S bidh do bhuain mar a chuir thu
 Ma's subhaile' no dòbheairt.

Ma bhios t' òige gun riaghladh,
 'S d' anamianna gun taod riu,
 Gu'm fàs iad co fiadhaich,
 'S nach frian thu re d' aois iad:
 Am meangan nach sniomh thu,
 Cha spìon thu 'na chraoibh e;
 Mar fhìneas e gheugan,
 Bidh fhreumhan a' sgaoileadh.

Tha do bheatha neo-chinnteach,
O'n tinn a bheir bàs ort,
Time fin bi re dìthchioll,
Do shìth dheanam tràthail :
S e milleadh gach cùise
Bhi gun chùram cur dàil innt' ;
S ionann aithreachas crìche,
S bhi cur sìl mu Fheill-màrtuinn.

Tha ghrian anns na speuraibh
Ruith rèise gach làithe ;
S i 'giorruch' do shaoghail,
Gach oidhche a luidheas :
S dlù ruitheas an spàla,
Troì' shnàth'naibh do bheatha ;
Tha figheadh dhuit lèine,
Si pèisidh a chaitheamh.

S ma ghòideas e dlù ort,
S gun do dhùil bhi r'a thighinn ;
N sin fosglaidh do shùilean,
S chi thu chùis thar a mithich :
Lidh do choguis 'gad' phianadh,
Mar scian ann ad' chridhe ;
S co ionann a giùlan,
S luidh' rùisgt' ann an scitheach.

Tha a' chuileag 'ga dìte',
Le sìonntaibh an nàduir,
S o dhìbir i 'n seufan,
Sur h-èigin di bàsach' :
Tha gliocas an t-seangain,
Na thional co tràthail,
S dean eisiomplair leanail,
Thum d' anam a shàbhal'.

U R N U I G H.

O Tighearn is a Dhia na glòir,
 An t-Ard-Rìgh mòr oscionn gach fluaigh
 Cia dàn an nì air t'ainm ro mhòr,
 Le bilibh neò-ghlan bhi 'ga luaidh !

2. Na h-aingle 's àirde rinneadh leat,
 Cia lag an neart ! 's cia dall an iùl !
 Cia aineolach air t'oibre mòr !
 'S cia goirid air do ghlòir an cliù.

3. Am beachd do fhùile fìorghlan fèin,
 Cha 'n 'eil na reulta 's àirde glan :
 'S cha 'n 'eil na h-aingle 's naomha 'n glòir,
 Ann là'ir do Mhòrachd sa gun smal.

4. Ach O an dean thu d' ìsleach' fèin,
 A dh' èisdeachd cnuimheig anns an ùir !
 Faoi stòl do chos ag gabhail tàmh,
 'S nach faic ach sgàile beag do d' ghnùis.

5. Na lasadh d' fhearg, O Dhe nan dùl,
 Am feadh a dheanam ùrnuigh riut ;
 'S mo pheacadh aìdicheam le nair,
 'S an truailleachd ghràineil anns na thuit.

6. Mo chionnt tha mar na flèibhte mòr ;
 Is leòn iad mi le h-ìomadh lot :
 Ta m'anam bochd le 'n cudthrom brùit',
 'S o m'fhùilibh fàsg' nan deura goirt.

7. An comas duit a Dhia nam feart,
 Mo shaor' gun cheartas chuir air cùl !
 'S ma shaorar le do thròcair mì,
 M bheil neach san t-faogh' l a dhìteas tù

. Nach èigin duit, mo sgrios gu bràth,
 r àichfhean thu do cheartas geur !
 m' chionnta oillteil, 's gann a dh' fhàg
 iochd, no gràs, a' d' roghainn, fein.

. Gach uile mhalluchd ata sgrìobht'
 a d' fhocal fìor le bagradh teann
 'ighearn thoill mi air do làimh,
 m biodh iad càrnuicht' air mo cheann.

o. Ge d' fhàs na neamha dubh le gruaim,
 o bhual' le tàirneanaich do neart ;
 d' theilg thu mi gu ifrinn fhìos,
 fìorruidh aidicheam do cheart.

i. Gidheadh am feud an lafair threun
 oilteas as a chèil' an tuil ;
 drùghadh orm troi' umhlachd Chrìofd,
 i gabhail dìon a fteach faoi fhuil ?

. An fhuil a dhìol do cheartas teann,
 dhòirteadh air a' chrann gu làr,
 an aisd' tha m' earbsa, O mo Rìgh !
 a dìt thu m'anam air a sgà.

. Dean m' ionnlad glan, O Dhia na sìth !
 tobar ìocshlaint bhrùchd a thaobh :
 eir dhomh beatha as a bhàs,
 n'thràillealachd a nì mi saor.

. Daingnich mo chreideamh ann a bhàs.
 othaich gràdh a'm' chridhe fìgh,
 urtuich mi chum ùmhlachd dhà,
 uile aitheant' naomh a lagh.

15. O dean mo phlanndach' ann an Crìosd
'S mo chrìonach brisidh mach le blàth;
Is bìdh gach subhailc' 's naomha gleus,
Mar mheas a' lùb' mo ghéug gù làr.

16. Gach inbhe 'n cuir thu mi 'fan t-faogh'
Dean daonnan toilicht' mi le m' ftaid;
Ma's bochd, no beartach, tinn, no flàn,
Do thoil gu bràth biodh deant'air fad.

17. O 's gràsmhor Dia n'tra bheir e seach!
'S gu beachd tha DHIULTADH làn do GHRADH,
'S fìor-bheannachd ann an ath'rrach dreach;
Gach CROIS is CREACH a thig o laimh.

18. O buidheachas do Dhia nan gràs,
Chuir chugam Slànui' fhear nam buadh!
Eiric mo shaorsa chì 'na bhàs;
'S an luach a phàidh air m' anam truagh.

19. 'S e fèin a chlaon a dhruim faoi m' chu
Chum m'anam dhìreadh suas gu Dia:
Chosd gach aon tìodhlac th'agam uaith,
Geur-chràdh is ofunn chruaidh g'a chliabh.

20. Mo smuaintidh talmhuidh tog gu nèa
Is thoir dhamh èarlais air do ghradh,
A dh' fhògras m' eagal uile uam,
'S a shaoras mi o uamhunn bàis.

21. 'N fìn atadh tonna borb a' chuain,
Is beucadh torrann chruaidh nan speur;
'Thigeadh crith-thalmhuinn, gort, is plaigh,
Blìos roinn a' bhàis gach taobh a thèid.

2. Bi thus' a' d' Dhia do m'anam fèin,
 idh iad gu lèir dhomh 'n càirdeas gràidh;
 loisg an tein' gun òrdugh uait.
 fluig an cuan, 's cha sgrios a' phlàigh:

3. Am feadh bhios cumhachd ann ad' laimh,
 a mise fàbhailt' o gach olc:
 na 'n eagal leam gu 'm bi mi 'n dì,
 sìorruidh, gus am fàs thu bochd.

4. Mo dhùthrachd, m' eagal, 's m' uile mhiann,
 a' Dhia tha còmhachadh gu lèir;
 nèamh, is talamh, 's ifrinn shìos,
 iad do mo Rìghs' a' gèill'.

A' C H R I O C H.

URNUIGH AN TIGHEARNA,

*mineachadh ath-ghearr' air gach earrann fa leth,
 rèir theagasg Leabhar nan Ceisd,) le neach eile.*

(An Romh-ràdh.)

R n-Athair-ne ata air Nèamh

Le h-urram 's earbsa fleuchdar leinn;
 làthair fèin, a Dhia nan gràs
 d' Athair chàirdeil fhial do d' chloinn.

(A' cheud iarrtas.)

nbaichear t' Ainm air feadh gach tìr.
 taich-fa sinn 's daoine eile f'òs
 eath' a chaith' rèir t' fhocal sgrìobht'
 an fèin gach nì a chum do ghlòir.

(An daradh iarrtas.)

Thigéadh do Rìoghachd, anns gach àit.
 Is Rìoghachd Shàtain sgrios gu grad
 Soirbhich gun mhoill le Rìogh'chd nan gràs
 Is Rìogh'chd na glòir grad-ghreas gun stad.

(An treas iarrtas.)

Deanthar do thoil air thalamh fhìos,
 Amhail mar nìthear e air Nèamh :
 Thoir neart dhuinn, deòin, is còlas fìor,
 Mar t' Ainglibh strìochd' le ùmhachd fhèimh.

(An ceathramh iarrtas.)

Thoir dhuinn an diugh ar n-aran làith' l.
 'S do d' dheagh-ghèan chàirdeil fhaor a ghnà
 Rann chuimseach nìthe maith an t-saogh'ls',
 'S do bheannachd maille riu gach tràth.

(An cùigeadh iarrtas.)

Maith dhuinn ar lochdan is ar fiach',
 Mar mhaithimid fiachan càch a chèil'.
 Air sgà' do Mhic-sa Iosa Crìosd,
 O 'm bheil ar misnich fruth' gu lèir.

(An seathadh iarrtas.)

Na leig 'am buaireadh finn, a Dhe ;
 Ach faor o 'n olc finn fèin 's do shluagh :
 O bhuaireadh teafairg finn gu treun ;
 No cuidich leinn a dh' fhaotainn buaidh.

(An Co-dhùnadh.)

Oir 's leats' an Rìogh'chd, 's an Cumhachd fòr
 Agus a' Ghlòir gu futhain fìor :
 So fàth ar misnich teachd a' d' chòir,
 Le 'r cliù 's ar n-ùrnuigh, amhluidh biodh.

A' C H R I O C H.

